

Силабус курсу:

ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПРАВОСУДДЯ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	магістр
<i>Спеціальність:</i>	081 «Право»
<i>Рік підготовки:</i>	1
<i>Семестр викладання:</i>	весняний
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	залік

Автор курсу та лектор:

Д.ю.н., проф. Івчук Юлія Юріївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри правознавства

посада

ivchuk@snu.edu.ua

електронна адреса

050-656-98-24

телефон

месенджер

314, за розкладом

консультації

Соавтор курсу та лектор:

к.ю.н., доц. Арсентьєва Олена Сергіївна,

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

arsenteva@snu.edu.ua

електронна адреса

095-052-49-68

телефон

месенджер

314, за розкладом

консультації

Викладач практичних занять:*

Караман К.В.

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

ст. викладач

посада

karaman@snu.edu.ua

електронна адреса

095-052-49-68

телефон

месенджер

314, за розкладом

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Ратифікувавши Конвенцію та протоколи до неї, держава передусім зобов'язалася гарантувати кожному, хто перебуває під її юрисдикцією, права і свободи, визначені у Конвенції та цих протоколах. У пункті 1 частини першої Закону України № 475/97-ВР від 17 липня 1997 р., на підставі якого відбулася ратифікація Конвенції та окремих протоколів до неї, зазначено, що: «Україна повністю визнає на своїй території [...] щодо визнання обов'язковою і без укладення спеціальної угоди юрисдикцію Європейського суду з прав людини в усіх питаннях, що стосуються тлумачення і застосування Конвенції». Таке законодавче визнання обов'язкової юрисдикції ЄСПЛ в усіх питаннях, що стосуються тлумачення і застосування Конвенції, зумовлює вивчення практики ЄСПЛ та застосування національного законодавства з урахуванням позиції ЄСПЛ, оскільки саме в рішеннях ЄСПЛ розкривається зміст більшості положень Конвенції.

Результати навчання:

Після проходження курсу студенти зможуть:

- здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових ідей, поглядів, концепцій у сфері застосування практики ЄСПЛ;
- застосовувати отримані знання для використання в практичній діяльності, пов'язаної із захистом прав і свобод людини;
- володіти термінологічним апаратом дисципліни; навичками експертної оцінки, виступи перед аудиторією;
- методами юридичного аналізу та тлумачення національно-правових і міжнародно-правових актів;
- аналізувати практичні ситуації й розробляти обґрунтування правових рішень у справах про додержання прав і свобод людини.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання з «Теорія та історія права»; «Конституційне право та процес»; «Юридичне дослідження, аналіз та письмо»; «Міжнародне публічне право»; «Кримінальне процесуальне право»; «Цивільне процесуальне право»; «Адміністративне право та судочинство»; «Складання процесуальних документів», «Організація юридичної роботи», «Звернення до ЄСПЛ», «Сучасні проблеми конституційного права»

Мета курсу (набуті компетентності)

Навчальні цілі дисципліни допомагають у поглибленні та розвитку у студентів:

ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ:

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні з урахуванням теорії та практики вітчизняного та міжнародного законодавства та науки

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел та використання вітчизняних та міжнародних пошукових систем.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення, та застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ:

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК17. Здатність аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень, враховуючи використання міждисциплінарних та порівняльно-правових підходів.

СК19. Здатність брати продуктивну участь у науковому співробітництві як на національному, так і міжнародному рівнях.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Загальна характеристика Європейської конвенції з прав людини	денна 2/0/2 заочна 2/0/0	Історичні аспекти ухвалення Європейської конвенції з прав людини та її значення. Етапи розвитку конвенційного механізму захисту прав людини. Загальна характеристика структури Європейської конвенції з прав людини. Протоколи до Європейської конвенції з прав людини: загальна характеристика. Поняття та особливості імплементації Європейської конвенції з прав людини у національну юридичну практику України	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
2.	Правова природа конвенції та вплив рішень Європейського суду з прав людини на право держав-учасниць	денна 2/0/2 заочна 0/0/2	Особливості конституційного характеру Європейської конвенції з прав людини. Європейська конвенція з прав людини як особливий міжнародний договір у сфері захисту прав людини. Значення практики ЄСПЛ та її вплив на право держав-учасниць	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
3.	Європейський суд з прав людини у структурі контрольного механізму Європейської конвенції з прав людини	денна 2/0/2	Сутність повноважень Європейського суду з прав людини та їх види. Порядок формування, склад та організаційна структура Європейського суду з прав людини. Юрисдикція Європейського суду з прав людини: <i>ratione personae</i> , <i>ratione materiae</i> , <i>ratione temporis</i> , <i>ratione loci</i> . Компетенція органів Європейського суду з прав людини	Складання тестів Робота у команді
4.	Юридична природа рішень Європейського суду з прав людини	денна 2/0/2	Поняття, види та зміст рішень Європейського суду з прав людини. Порядок ухвалення та оприлюднення рішення ЄСПЛ. Пілотні рішення ЄСПЛ та підстави їх ухвалення проти України. Види недоліків рішень ЄСПЛ та способи їх усунення.	Участь в обговоренні Робота у команді
5.	Захист конвенційних прав у кримінальному провадженні	денна 2/0/2	Європейський суд у своїй практиці постійно звертає увагу на систематичні порушення Україною своїх зобов'язань за	Участь в обговоренні Складання тестів

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Конвенцією, слід зазначити, що враховуючи положення національного кримінального процесуального законодавства, значна кількість проблемних питань, пов'язаних із застосуванням таких запобіжних заходів як тримання під вартою та домашній арешт, не потрапляють у поле зору касаційної інстанції.	
6.	Практика ЄСПЛ щодо порушень права на свободу	денна 1/0/1 заочна 1/0/0	Поняття, види та зміст рішень Європейського суду з прав людини. Право на справедливий судовий розгляд в рішеннях ЄСПЛ	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
6.	Рішення Європейського суду з прав людини щодо захисту особистих прав, що забезпечують соціальне буття фізичної особи	денна 1/0/1 заочна 1/0/0	Право на повагу до приватного життя в рішеннях ЄСПЛ. Право на сімейне життя та визначення сім'ї. Свобода думки, совісті і віросповідання в рішеннях ЄСПЛ. Свобода вираження поглядів у системі Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
7.	Характеристика функцій Верховного Суду щодо порушень права на свободу та конвенційних прав людини в кримінальному провадженні	денна 2/0/2 заочна 0/0/2	Передбачена національним законодавством функція Верховного Суду забезпечувати єдність судової практики має сприяти належному рівню захисту конвенційних прав людини в кримінальному провадженні, а також в інших юрисдикційних процесах. Загалом, залишається необхідним організаційним кроком забезпечення систематизації та узагальнення правових підходів вищого судового органу до вирішення окремих питань правозастосування.	Складання тестів Робота у команді

Рекомендована література

Основна література:

1. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Інформаційний ресурс Ліга:Закон [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ips.ligazakon.net/>
3. Parliamentary Assembly of the Council of Europe [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://pace.coe.int/en/>
4. European Court of Human Rights [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://echr.coe.int/>
5. Commissioner for Human Rights [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.coe.int/en/web/commissioner>
6. Impact of the European Convention on Human Rights [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.coe.int/en/web/impact-convention-human-rights#/>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	30
Індивідуальні завдання	30
Робота у команді	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності та вимог, вкладених у Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату СНУ ім. В. Даля. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Студент може пройти певні онлайн-курси, пов'язані з курсом, на онлайн-платформах (Prometheus, Coursera тощо). За наявність сертифікату щодо повного проходження відповідного курсу можуть бути нараховані додаткові бали.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу, мають бути виконані своєчасно та у повному обсязі. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. У разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) строки можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана факультету.

Поведінка в аудиторії:

Заняття відбуваються відповідно до чинного розкладу (онлайн чи оффлан) із дотриманням норм, передбачених постановою КМУ від 22 липня 2020 р. № 641 Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Під час занять студенти дотримуються правил етичної поведінки та норм локальних актів СНУ ім. В. Даля.

Під час контролю знань студенти забороняється використання мобільних пристроїв.